

Sygn. akt I.C 261/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2019 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

<i>Przewodniczący</i>	SSO Mirosław Krzysztof Derda
<i>Protokolant</i>	stażysta Katarzyna Gryko

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2019 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa J. M.

przeciwko (...) S.A. V. (...) w W.

o odszkodowanie

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. na rzecz powoda J. M. kwotę 10 456, 15 zł (dziesięć tysięcy czterysta pięćdziesiąt sześć złotych i 15/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. znosi wzajemnie koszty procesu pomiędzy stronami.

SSO Mirosław Krzysztof Derda

Sygn. akt I C 261/19

UZASADNIENIE

Powód J. M. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. kwoty 85.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych,

Uzasadniając powództwo podał, iż pozwany, na podstawie polisy (...) Gospodarstwa Rolnego typ (...) z dnia 27.07.2016 r. prowadził likwidację szkody, powstałej w dniu 19.04.2017 r., kiedy to w pożarze zniszczony został budynek mieszkalny objęty w/w polisą. Zgodnie z polisą suma ubezpieczeniowa budynku mieszkalnego została ustalona na 200.000 zł

Pozwany uznał swoją odpowiedzialność z tytułu w/w polisy i po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego przyznał powodowi odszkodowanie w łącznej wysokości 114.281,85 zł.

Powód wskazywał, iż przyznana przez pozwanego kwota jest jednak znacząco zaniżona, co wynika z treści operatu szacunkowego z dnia 30.11.2018 r., sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego E. S.. Zgodnie z operatem, koszt

odtworzenia budynku mieszkalnego wynosi co najmniej 238.514 zł (w wariantcie bez konieczności wykonania nowych fundamentów), przy czym stopień zużycia budynku wynosił 34%. Obiekt w stanie po pożarze nadaje się wyłącznie do rozbiórki.

Mając na uwadze ustaloną w polisie sumę ubezpieczenia oraz ustalony w operacie z dnia 30.11.2018 r. stopień zużycia, wysokość odszkodowania, zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 1) lit. a) podpunkt i) Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Gospodarstwa Rolnego ((...)), w związku ze stopniem zużycia niższym niż 40%, odpowiadać powinna wartości odtworzeniowej, czyli kosztowi odtworzenia mienia bez uwzględnienia stopnia zużycia technicznego (§2 pkt 52 OWU). Koszt odtworzenia wyniósł w przedmiotowej sprawie kwotę 238.514 zł, jednak górną granicą odpowiedzialności pozwanej jest kwota 200.000 zł. W tym stanie rzeczy odszkodowanie winno wynieść 85.718,15, które wynika z różnicy pomiędzy sumą ubezpieczenia a wypłaconą kwotą (114.281,85 zł).

Powód swe powództwo ograniczył jednak do kwoty 85.000 zł.

Odnosnie odsetek powód wskazał, iż w przypadku obowiązkowego ubezpieczenia gospodarstwa rolnego zakład ubezpieczeń powinien wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni dnia zawiadomienia zakładu ubezpieczeń o powstaniu szkody. W niniejszej sprawie zgłoszenie zdarzenia miało miejsce 28 kwietnia 2017 r. co oznacza, iż pozwany pozostaje w zwłoce od 28 maja 2017 r. Powód domagał się jednak odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 1 czerwca 2017 r.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna V. (...) z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko podał, iż pozwany neguje roszczenia zgłaszane przez powoda w niniejszym postępowaniu co do wysokości.

Pozwany zakwestionował również okoliczności faktyczne wskazane przez powoda w uzasadnieniu pozwu, tj. wyliczenie wysokości szkody doznanej przez powoda wskutek zdarzenia z dnia 19 kwietnia 2017 r., twierdzenia powoda dotyczące wartości mienia zniszczonego wskutek zdarzenia z dnia 19 kwietnia 2017 r., dokumenty prywatne sporządzone przez powoda lub na zlecenie powoda mające potwierdzać rzekomą wysokość szkody doznanej przez powoda wskutek zdarzenia z dnia 19 kwietnia 2017 r.

W ocenie pozwanego wysokość szkody wskutek pożaru w budynku na posesji nr (...) w miejscowości S. w dniu 19 kwietnia 2017 r. nie została w żaden sposób wykazana. Ciężar dowodu w zakresie wykazania wysokości szkody obciąża w całości powoda.

Odszkodowanie to należna ubezpieczonemu, w razie powstania szkody, kwota ustalona zgodnie z polisą ubezpieczeniową oraz Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia Gospodarstwa Rolnego zatwierdzonymi uchwałą (...)z dnia 25 września 2014 r. i mających zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 15 października 2014 r. - dalej jako OWU.

Pozwany przyznał i wypłacił odszkodowanie z tytułu szkody w mieniu powoda w łącznej kwocie 114.281,85 zł. W pozostałym zakresie roszczenia z tytułu szkody nie zostały uwzględnione z uwagi na brak ich wykazania, względnie brak związku tych roszczeń ze zdarzeniem z dnia 19 kwietnia 2017 r. Żądania powoda wykraczają poza rzeczywisty zakres szkody oraz wykraczają poza treść umowy łączącej powoda z pozwanym. Powód błędnie uznaje, że suma ubezpieczenia wyznacza zakres doznanej przez niego szkody oraz błędnie uznaje, że wszystkie uszkodzone maszyny i urządzenia zostały objęte ubezpieczeniem, mimo odmiennych zapisów umowy ubezpieczenia.

Szkodą jest powstała wbrew woli poszkodowanego różnica między obecnym jego stanem majątkowym a tym stanem, jaki zaistniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Naprawienie szkody ma bowiem wyrównać ubytek majątkowy poszkodowanego, ale nie może prowadzić do wzbogacenia go.

Niewątpliwie na podstawie art. 6 KC ciężar wykazania i udowodnienia zarówno samej szkody jak i jej rozmiarów spoczywa na poszkodowanym, który dochodzi odszkodowania.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód w dacie szkody był właścicielem nieruchomości rolnej położonej w (...) (...) zabudowanej budynkiem mieszkalnym. Dopiero po powstaniu szkody przeniósł własność tej nieruchomości na swoją żonę K. M. – odpis aktu notarialnego z dnia 10.05.2019 r. kk. 98-105.

Powód zachował zatem legitymację czynną i może skutecznie dochodzić roszczeń z tytułu umowy łączącej go z pozwanym.

Strony łączyła umowa ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych, obejmująca przedmiotową nieruchomość - polisa (...) Gospodarstwa Rolnego typ (...) z dnia 27.07.2016 r.

Pozwany prowadził likwidację szkody, powstałej w dniu 19.04.2017 r., kiedy to w pożarze zniszczony został budynek mieszkalny objęty w/w polisą. Zgodnie z polisą suma ubezpieczeniowa budynku mieszkalnego została ustalona na 200.000 zł

Dowód: polisa nr (...) z dnia 27.07.2016 r., protokół oględzin szkody- k. 10-30.

Pozwany uznał swoją odpowiedzialność z tytułu w/w umowy i po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego przyznał powodowi odszkodowanie w łącznej wysokości 114.281,85 zł.

Dowód: kosztorys remontowy z dnia 08.06.2017 r., raport końcowy z 28.11.2017 r., decyzja o przyznaniu odszkodowania z dnia 15.05.2018 r – k. 30.

Przyznana przez pozwanego kwota jest jednak zaniżona, co wynika z treści opinii biegłego A. K. k. 120-158.

Mając na uwadze ustaloną w polisie sumę ubezpieczenia oraz ustalony w opinii stopień zużycia, wysokość odszkodowania, zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 1) lit. a) podpunkt i) Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Gospodarstwa Rolnego ((...)), w związku ze stopniem zużycia niższym niż 40%, odpowiadać powinna wartości odtworzeniowej, czyli kosztowi odtworzenia mienia bez uwzględnienia stopnia zużycia technicznego (§2 pkt 52 OWU).

Koszt odtworzenia wyniósł w przedmiotowej sprawie kwotę 124738 zł. W tym stanie rzeczy odszkodowanie winno wynieść 10456,15 zł (124738 zł-114281,85zł).

Odnośnie odsetek powód zasadnie podaje, iż w przypadku obowiązkowego ubezpieczenia gospodarstwa rolnego zakład ubezpieczeń powinien wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni dnia zawiadomienia zakładu ubezpieczeń o powstaniu szkody. W niniejszej sprawie zgłoszenie zdarzenia miało miejsce 28 kwietnia 2017r. co oznacza, iż pozwany pozostaje w zwłoce od 28 maja 2017r. Skoro powód domagał się odsetek od dnia 1 czerwca 2017 r. jest to data wymagalności roszczenia.

Zgodnie z opinią biegłego A. K. kwota 124 738,- zł odpowiada wysokości szkody o której mowa w art. 68 i 69 ustawy o z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Biegły nie rozstrzygał celowości i zasadności odbudowy budynku w zakresie wystąpienia szkody lub szerszym. Zakres szkody uwzględniono w obliczeniach określonych w protokole podpisanym przez przedstawiciela ubezpieczyciela i ubezpieczonego.

Wskazał jednak wyraźnie, że nie zostały trwale uszkodzone w wyniku pożaru fundamenty i ściany konstrukcyjne. W określeniu szczegółów zakresu szkody wykorzystano ponadto dokumentację fotograficzną (k. 79).

Przedmiotowy budynek jest budynkiem mieszkalnym, parterowym. Ściany murowane z żwirobotonowych pustaków typu A., a w części z cegły. Ściany otynkowane i malowane - nie spełniają aktualnych norm termoizolacyjnych (budynek nieocieplony). Strop drewniany na belkach, dach drewniany jętkowy, pokrycie płytami płaskimi azbestowo-cementowymi. Okna (...), drzwi z drewna. Obróbki blacharskie z blachy ocynkowanej. Instalacja elektryczna, wodociągowa. Ogrzewanie piecami kaflowymi. Budynek wykonany według polisy ubezpieczeniowej w roku 1980. Nie mogę tego jednoznacznie stwierdzić, ale zastosowane rozwiązania wskazują na wcześniejszy okres budowy - np. brak wieńców żelbetowych, niska izolacja termiczna ścian (pojedynczy pustak żwirobotonowy). Z dokumentacji fotograficznej z oględzin w 2017 roku wynika, że wcześniej wystąpiły spękania ścian budynku.

Stan budynku przed pożarem określić można jako średni, wymagający częściowego remontu.

W dniu 19 kwietnia 2017 roku w wyniku pożaru budynek w części spłonął. Zgodnie z protokołem oględzin szkody z dnia 9 maja 2017 r. (k. 11 i następane) uszkodzeniu uległy: spalona cała konstrukcja dachu wraz z pokryciem, spalony w całości strop drewniany na belkach, zalane i przegrzane tynki wewnętrzne, zalane(zniszczone) podłogi, zalana(zniszczona) instalacja elektryczna, zniszczona stolarka okienna i drzwiowa.

Szczegółowy opis uszkodzeń zawarty jest w załączniku do protokołu oględzin (k. 13 v- 14).

Wartość odtworzeniowa budynku w stanie nowym wynosi- 251 896 zł. Wartość odtworzeniowa z uwzględnieniem zużycia na chwilę przed szkodą to kwota 125948 zł. Wartość odtworzeniowa z uwzględnieniem zużycia po wystąpieniu szkody wynosi 16584 zł, natomiast koszty związane z odtworzeniem uszkodzonych w wyniku pożaru elementów 124738 zł.

Kwota 124 738 zł odpowiada wysokości szkody o której mowa w art. 68 i 69 ustawy.

Powód nie wykazał, iż fundamenty nie nadawały się do ponownego wykorzystania i biegły w tym zakresie się nie wypowiedział – opinia uzupełniająca k. 189.

Zakres szkody ustalono na podstawie protokołu sporządzonego przez strony. Jeżeli stan fundamentów lub ścian od daty szkody do daty orzekania (ogłędzin biegłego) uległ pogorszeniu pozostaje to bez wpływu na zakres szkody, bowiem rolą powoda było zabezpieczenie pozostałości i minimalizowanie zakresu szkody.

W ocenie Sądu opinia zasadnicza i opinia uzupełniająca stanowią miarodajny materiał dowodowy, bowiem nie zostały skutecznie podważone przez strony.

Nadmienić należy, że Sąd ustalił również, iż szkoda nie została naprawiona w inny sposób.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Suwałkach w sprawie sygnatura akt II K 1159/17 M. K. (sprawca podpalenia) został uznany winnym, m.in. tego, że w dniu 23 września 2017 r. ok godz. 01:50 w miejscowości S. (...) gm. B. dokonał umyślnego uszkodzenia mienia w postaci budynku gospodarczego poprzez jego podpalenie, powodując straty w wysokości ok. 20.000 zł na szkodę J. M. i skazany na karę pozbawienia wolności, a na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec ww., za czyn z pkt I wniosku, obowiązek naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego J. M. w kwocie 20.000 zł.

Do chwili orzekania w niniejszej sprawie sprawca szkody nie wykonał środka kompensacyjnego i nie naprawił szkody.

Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 19 lipca 2018 r. w sprawie II K.(...)(wz) warunkowo zwolniono M. K. z odbycia reszty kary, poddając go w okresie próby nadzorowi kuratora.

W okresie próby sprawca również nie naprawił szkody i nie zapłacił pokrzywdzonemu 20 000 zł- akta sprawy karnej, wyrok k. 236-237 v., postanowienie k. 283 dołączonych akt.

Z powyższych względów powództwo uwzględniono jedynie w części.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc.

Na koszty procesu zostały się: opłata 4250 zł, koszty dwóch opinii biegłego – łącznie 2302,27 zł, koszty pełnomocników 2x 5400 zł, opłaty skarbowe 2 x 17 zł- łącznie 15287,27 zł.

Powód poniósł wydatki w sprawie (opinie biegłego – łącznie 2302,27 zł), uiszczył opłatę sądową w wysokości 4250 zł oraz pokrył koszty pełnomocnik i opłaty skarbowej – łącznie 9870,27 zł.

Pomimo wygrania jedynie w 12,3 % sprawy przez powoda nie było podstaw do wyrównywania kosztów w zakresie pełnomocnictwa i opłaty skarbowej (5400 +17- 1880,33 zł (koszty które powinien ponieść pozwany) = 3536,66 zł), ponieważ (na skutek strategii procesowej pełnomocników) nie została poddana analizie kwestia możliwości wykorzystania fundamentów do odbudowy według stanu z daty powstania szkody. Na obecny stan pozostałości wpływ miały również czynniki atmosferyczne.

SSO Mirosław Krzysztof Derda